

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра торгівлі та бізнес-технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

Адаменко С.А.

“01” вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка лісового господарства

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина

Спеціальність: Н4 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Кваліфікація: бакалавр з лісового господарства

Факультет лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2025 рік

Робоча програма з дисципліни Економіка лісового господарства для здобувачів освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю Н4 «Лісове господарство». – Умань. УНУ. 2025 - 22с.

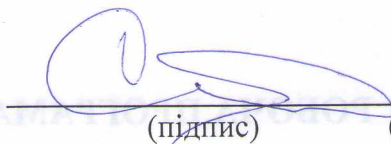
Розробники: к.е.н., професор Бурлай Олександр Леонідович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри торгівлі та бізнес-технологій

Протокол від 30. 08. 2025 року № 1

Завідувач кафедри торгівлі та бізнес-технологій : д.е.н., професор Соколюк С.Ю.

(Соколюк С.Ю.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства за спеціальністю Н4 Лісове господарство першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Протокол № 1 від вересня 2025 року

“01” вересня 2025 року

Голова

(Шемякін М.В.)

@ УНУ, 2025 рік

@ Бурлай О.Л., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: Н4 «Лісове господарство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 10		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр Освітня програма: Лісове господарство	Лекції	
		18 год.	8 год.
		Семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		52 год.	78 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» оновлено відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті, схваленого Вченою радою та затвердженого ректором від 14.08. 2025 р.

Навчальна дисципліна «Економіка лісового господарства» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н4 Лісове господарство галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

Мета вивчення дисципліни – розв'язувати складні спеціалізовані економічні задачі та практичні проблеми у галузі лісового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

Завдання курсу:

- володіти категоріальним апаратом та методологією дослідження;
- знати основні принципи економічних процесів на рівні суб'єктів господарювання;
- засвоїти сучасні методи дослідження економічних процесів;
- пояснити механізм розрахунку основних економічних показників;
- навчитися практично застосовувати здобуті знання, приймати оптимальні рішення на рівні суб'єктів лісового господарства.

Предметом вивчення є економічні задачі та практичні проблеми у галузі лісового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: «Економіка лісового господарства», як учбова дисципліна, займає певне місце серед інших економічних і технологічних дисциплін. Неодмінною умовою професійного розуміння економічних процесів в лісовому господарстві є ґрунтовне оволодіння знаннями комплексу дисциплін технологічного циклу таких, як лісівництво, лісовпорядження і лісова таксація, технологія і техніка лісовирощування, охорона і захист лісу та ін. Знання економіки лісового господарства дозволяють студентам старших курсів більш успішно оволодівати науками циклу дисциплін учбового плану професійної підготовки фахівця (бухгалтерський облік в галузях економіки, менеджмент, організація і планування виробництва та ін.).

Вивчення навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Лісове господарство» спеціальності Н4 Лісове господарство галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
-	-	-	-
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
ФК 9	Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.	ПРН 5	Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності
		ПРН 10	Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.
		ПРН 11	Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки
		ПРН 12	Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.
ФК 10	Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.	ПРН 5	Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності
		ПРН 10	Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.
		ПРН 11	Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки
		ПРН 12	Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.
ФК 11	Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності	ПРН 5	Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності
		ПРН 9	Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання

	насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.	ПРН 10	Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.
		ПРН 11	Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки
		ПРН 12	Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Економіка лісового господарства», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Економіка лісового господарства»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання		
1.1	- особливості організації та ведення лісового господарства; - технологічні аспекти розроблення нормативної документації	лекція, практичне заняття, презентація, робота у групах, інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання практичних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	- основні вимоги законодавства України;		
1.3	- теоретичні засади прийняття ефективних господарських і організаційно управлінських рішень ; - екологічні та економічні особливості організації та ведення лісового і мисливського господарства; - перспективи розвитку лісового та мисливського господарства		
2	Уміння/навички:		
2.1	розробляти для підприємств: - технологічну карту розроблення лісосік; - виконувати аналіз виробничої діяльності та		

	складати звіти за типовими формами		
2.2	- організувати роботу колективу для виконання планових завдань лісового і мисливського господарства та заготівлі деревини відповідно до вимог законодавства; -організовувати виробництво та управління в цеху, майстерській ділянці, лісовому розсаднику та інших структурних підрозділах	лекція, практичне заняття, дискусія, робота в малих групах, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, виконання дослідів, виготовлення препаратів, підготовка та представлення презентацій, гербаріїв, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.3	- аналізувати сучасний стан лісового та мисливського господарства		
3	Комунікація:		
3.1	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	самостійна робота, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання індивідуальних і командних завдань, участь у дискусії
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Дотримуватися рекомендацій та стандартів щодо розроблення відповідної документації. Відповідати за поширення недостовірної інформації		
4.2	Удосконалювати інформаційну грамотність та оптимальне застосування її в професійній діяльності	лабораторні заняття, дискусія, опрацювання рекомендованої літератури	усне опитування, виконання індивідуальних і командних завдань, підсумковий контроль
4.3	Удосконалювати знання, вміння та досвід організації господарства під керівництвом досвідчених фахівців та застосовувати їх у професійній діяльності. Відповідати за поширення недостовірної інформації	самонавчання через Moodle	

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 5	Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності	розповідь-пояснення, практичне завдання, дискусія, індивідуальні консультації, самонавчання	поточний контроль (перевірка виконання практичних завдань, участь у дискусії); підсумковий контроль
ПРН 9	Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання	розповідь-пояснення, практичне завдання, дискусія, індивідуальні консультації, самонавчання	поточний контроль (перевірка виконання практичних завдань, участь у дискусії); підсумковий контроль
ПРН 10	Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.	розповідь-пояснення, практичне завдання, дискусія, індивідуальні консультації, самонавчання	поточний контроль (перевірка виконання практичних завдань, участь у дискусії); підсумковий контроль
ПРН 11	Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки	розповідь-пояснення, практичне завдання, дискусія, індивідуальні консультації, самонавчання	поточний контроль (перевірка виконання практичних завдань, участь у дискусії); підсумковий контроль
ПРН 12	Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.	розповідь-пояснення, практичне завдання, дискусія, індивідуальні консультації, самонавчання	поточний контроль (перевірка виконання практичних завдань, участь у дискусії); підсумковий контроль

3. Зміст навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства»

Модуль 1. Аналіз матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств та ефективність її використання

Змістовий модуль 1. Предмет, метод і завдання курсу „Економіка лісового господарства”

Економіка лісового господарства як наукова дисципліна. Предмет, метод, завдання економіки лісового господарства її місце в системі природничих, технологічних і суспільних наук. Методи економічних досліджень.

Content module 1. Subject, method and tasks of the course "Economics of forestry".

Economics of forestry as a scientific discipline. Subject, method, tasks of forestry economics, its place in the system of natural, technological and social sciences. Methods of economic research.

Змістовий модуль 2. Лісовий фонд і оцінка стану та використання лісосировинних ресурсів

Ліс, лісові ресурси, лісовий фонд. Класифікація лісових ресурсів. Облік лісового фонду, Державний лісовий кадастр. Показники використання лісового фонду.

Змістовий модуль 3. Основні засоби лісового господарства та ефективність їх використання

Поняття основних засобів, їх склад і структура. Види зносу основних засобів. Амортизація основних засобів та необхідність її нарахування. Показники стану та використання основних засобів. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів.

Змістовий модуль 4. Оборотні засоби лісового господарства та ефективність їх використання

Поняття оборотних засобів виробництва їх склад і структура. Кругообіг оборотних засобів. Показники, які характеризують кругообіг і використання оборотних засобів. Шляхи прискорення кругообігу та підвищення ефективності використання оборотних засобів.

Змістовий модуль 5. Трудові ресурси та продуктивність праці у лісовому господарстві

Праця, її соціально-економічне значення в суспільному виробництві та лісовому господарстві. Кадри лісового господарства, їх структура. Оборот і плинність кадрів та показники, які їх характеризують. Продуктивність праці і методи її визначення. Оплата праці, її форми і системи. Шляхи підвищення продуктивності праці. Підготовка, підвищення кваліфікації та атестація кадрів.

Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції

Поняття собівартості продукції і витрати виробництва. Склад витрат виробництва, що включаються в собівартість продукції. Особливості визначення витрат виробництва в лісовому господарстві. Методи калькулювання собівартості в лісовому господарстві. Джерела і чинники зниження собівартості.

Модуль 2. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств

Змістовий модуль 7. Ціни і ціноутворення

Суть і функції ціни. Система цін у лісовому господарстві. Особливості ціноутворення та управління цінами в лісовому господарстві.

Змістовий модуль 8. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств

Поняття про ефект та ефективність. Загальні підходи до аналізу економічної ефективності лісогосподарських заходів. Економічна ефективність окремих господарських заходів та системи господарських заходів.

Змістовий модуль 9. Теоретичні основи економічно ефективного користування лісовими ресурсами

Проблема регулювання лісокористування у часі. Економічно ефективно одноцільове використання відновлюваного природного ресурсу. Економічно ефективно багатоцільове використання лісових ресурсів.

Змістовий модуль 10. Фінансування та оподаткування лісового господарства

Фінансування лісового господарства в Україні. Попенна плата та лісовий дохід, їхня економічна природа. Принципи визначення попенної плати в умовах ринкової економіки. Оподаткування лісогосподарських підприємств.

4. Структура вивчення дисципліни „Економіка лісового господарства»

Тема	Усього	У тому числі:		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1. Аналіз матеріально-технічної бази підприємств лісового господарства та ефективність її використання				
Тема 1. Предмет, метод і завдання курсу „Економіка лісового господарства” Topic 1. Subject, method and tasks of the course "Economics of forestry"	8	2	2	4
Тема 2. Лісовий фонд і оцінка стану та використання лісосировинних ресурсів	8	-	2	6
Тема 3. Основні засоби лісового господарства та ефективність їх використання	8	2	2	4
Тема 4. Оборотні засоби лісового господарства та ефективність їх використання	8	2	2	4
Тема 5. Трудові ресурси та продуктивність праці у лісовому господарстві	8	2	2	4
Тема 6. Витрати виробництва і собівартість продукції	12	2	2	8
Всього за модулем 1	52	10	12	30
Форма модульного контролю: тестування				
Модуль 2. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств				
Тема 7. Ціни і ціноутворення в лісовому господарстві	10	2	4	6
Тема 8. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	10	4	4	6
Тема 9. Теоретичні основи економічно-ефективного користування лісовими ресурсами	8	4	4	4
Тема 10. Фінансування та оподаткування лісового господарства	10	2	2	6
Всього за модулем 2	38	8	8	22
Форма модульного контролю: тестування				
Всього по дисципліні:	90	18	20	52

**5.1 Перелік тем практичних занять
з дисципліни „Економіка лісового господарства” (ДФН)**

Назва теми та заняття	Кількість годин	Форма контролю
Модуль 1. Аналіз матеріально-технічної бази підприємств лісового господарства та ефективність її використання		
Змістовий модуль 1. Предмет, метод і завдання курсу „Економіка лісового господарства” Content module 1. Subject, method and tasks of the course "Economics of forestry"	2	контрольна робота
Змістовий модуль 2. Лісовий фонд і оцінка стану та використання лісосировинних ресурсів	2	контрольна робота
Змістовий модуль 3. Основні засоби лісового господарства та ефективності їх використання	2	контрольна робота
Змістовий модуль 4. Оборотні засоби лісового господарства ефективності їх використання	2	контрольна робота
Змістовий модуль 5. Трудові ресурси та продуктивність праці у лісовому господарстві	2	контрольна робота
Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції	2	контрольна робота
Всього за 1 модуль:	12	
<i>Форма модульного контролю: тестування</i>		
Модуль 2. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств		
Тема 7. Ціни і ціноутворення в лісовому господарстві	2	контрольна робота
Тема 8. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	2	контрольна робота
Тема 9. Теоретичні основи економічно-ефективного користування лісовими ресурсами	2	контрольна робота
Тема 10. Фінансування та оподаткування лісового господарства	2	контрольна робота
Всього за 2 модуль	8	
<i>Форма модульного контролю: тестування</i>		

**5.2 Перелік тем практичних занять
з дисципліни „Економіка лісового господарства” (ЗФН)**

Назва теми та заняття	Кількість годин	Форма контролю
Модуль 1. Аналіз матеріально-технічної бази підприємств лісового господарства та ефективність її використання		
Змістовий модуль 1. Предмет, метод і завдання курсу „Економіка лісового господарства” Content module 1. Subject, method and tasks of the course "Economics of forestry"	-	контрольна робота
Змістовий модуль 2. Лісовий фонд і оцінка стану та використання лісосировинних ресурсів	-	контрольна робота
Змістовий модуль 3. Основні засоби лісового господарства та ефективності їх використання	-	контрольна робота
Змістовий модуль 4. Оборотні засоби лісового господарства ефективності їх використання	-	контрольна робота
Змістовий модуль 5. Трудові ресурси та продуктивність праці у лісовому господарстві	1	контрольна робота
Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції	1	контрольна робота
Всього за 1 модуль:	2	
<i>Форма модульного контролю: тестування</i>		
Модуль 2. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств		
Тема 7. Ціни і ціноутворення в лісовому господарстві	1	контрольна робота
Тема 8. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	1	контрольна робота
Тема 9. Теоретичні основи економічно-ефективного користування лісовими ресурсами	-	контрольна робота
Тема 10. Фінансування та оподаткування лісового господарства	-	контрольна робота
Всього за 2 модуль	2	
<i>Форма модульного контролю: тестування</i>		

6.1 Самостійна робота (ДФН)

У відповідності до плану значна частина навчального часу відводиться на самостійну роботу студентів, яка контролюється як у аудиторний так і позааудиторний час.

Перелік завдань для самостійного вивчення	Кількість годин
Модуль 1. Аналіз матеріально-технічної бази підприємств лісового господарства та ефективність її використання	
Змістовий модуль 1. Предмет, метод і завдання курсу „Економіка лісового господарства” Content module 1. Subject, method and tasks of the course "Economics of forestry "	4
Змістовий модуль 2. Лісовий фонд і оцінка стану та використання лісосировинних ресурсів	6
Змістовий модуль 3. Основні засоби лісового господарства та ефективності їх використання	4
Змістовий модуль 4. Оборотні засоби лісового господарства ефективності їх використання	4
Змістовий модуль 5. Трудові ресурси та продуктивність праці у лісовому господарстві	4
Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції	8
<i>Всього за 1 модуль:</i>	30
Модуль 2. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	
Тема 7. Ціни і ціноутворення в лісовому господарстві	6
Тема 8. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	6
Тема 9. Теоретичні основи економічно-ефективного користування лісовими ресурсами	4
Тема 10. Фінансування та оподаткування лісового господарства	6
<i>Всього за 2 модуль:</i>	22
Всього:	52

6.2 Самостійна робота (ЗФН)

У відповідності до плану значна частина навчального часу відводиться на самостійну роботу студентів, яка контролюється як у аудиторний так і позааудиторний час.

Перелік завдань для самостійного вивчення	Кількість годин
Модуль 1. Аналіз матеріально-технічної бази підприємств лісового господарства та ефективність її використання	
Змістовий модуль 1. Предмет, метод і завдання курсу „Економіка лісового господарства” Content module 1. Subject, method and tasks of the course "Economics of forestry "	8
Змістовий модуль 2. Лісовий фонд і оцінка стану та використання лісосировинних ресурсів	8
Змістовий модуль 3. Основні засоби лісового господарства та ефективності їх використання	7
Змістовий модуль 4. Обороти засоби лісового господарства ефективності їх використання	7
Змістовий модуль 5. Трудові ресурси та продуктивність праці у лісовому господарстві	6
Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції	10
<i>Всього за 1 модуль:</i>	46
Модуль 2. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	
Тема 7. Ціни і ціноутворення в лісовому господарстві	8
Тема 8. Економічні результати та ефективність діяльності лісогосподарських підприємств	8
Тема 9. Теоретичні основи економічно-ефективного користування лісовими ресурсами	7
Тема 10. Фінансування та оподаткування лісового господарства	9
<i>Всього за 2 модуль:</i>	32
Всього:	78

7. Методи навчання

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення вищої математики вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю та оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає приведення керівництва навчальною діяльністю студентів на лекційних і практичних заняттях, управління самостійною роботою у відповідність до сучасних принципів взаємодії викладача і студентів. Заміна навчальнодисциплінарної парадигми освіти на гуманістичну, суб'єкт-суб'єктну уможлиблюється за умови переорієнтації навчального процесу на пріоритетне використання програмованих, особистісно зорієнтованого активних методів модульного навчання, повне забезпечення самостійної роботи студентів засобами навчання як на паперових носіях, так і інтерактивними комп'ютерними засобами. У відповідності до цих передумов та відведеного часу на реалізацію поставлених навчально-освітніх завдань, вивчення вищої математики має реалізовуватися бінарними методами, коли методи донесення, систематизації знань та забезпечення зв'язку теорії з професійною спрямованістю навчання адекватно відповідають визначеним навчальним планом організаційним формам навчання предмету – лекції, практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, контрольні заходи (модульний контроль), семестровий контроль (залік, екзамен). Лекція, як провідна форма теоретичного навчання та формування основ для наступного засвоєння студентами навчального матеріалу, використовується для розгорнутого теоретичного повідомлення, наукового аналізу та обґрунтування наукових проблем тем змістових модулів навчальної програми. Проводиться з використанням методів викладу нового матеріалу (словесний системний виклад наукової інформації) та активізації пізнавальної діяльності студентів (індуктивні та дедуктивні, настановчо-оглядові, репродуктивні, словесно-евристичні, словесно-проблемні, проблемні, частково-пошукові, логічно-пошукові, логічного підсумування інформації тощо). Практичні заняття, як провідні форми формування практичної та основ навчально-дослідної підготовки, – передбачають використання методами активізації пізнавальної діяльності студентів (пред'явлення навчальних вимог, інструктаж, навчальна робота під керівництвом викладача, , робота з книгою (довідником, робочим зошитом) та закріплення матеріалу (систематизації, індукції і дедукції; робота із підручниками, довідниками, навчальними посібниками, в мережі Інтернет; укладання звіту про виконану навчальну роботу, виконане дослідження чи експеримент; підготовка до співбесіди з викладачем, усного виступу та повідомлення, публікації тощо).

8. Методи контролю

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Система контролю над самостійною роботою студентів включає: а) опитування студентів по змісту теоретичних знань під час проведення практичних занять; б) перевірка виконання самостійних робіт, контрольних робіт; в) захист індивідуальних завдань. Поточний – під час виконання практичних, індивідуальних завдань), контроль за засвоєння певного модуля (модульний контроль). Форму проведення поточного контролю і систему оцінювання визначає відповідна кафедра. Підсумковий – включає диференційований залік і екзамен. Якщо навчальна дисципліна складається з 3-4 модулів, то кожен модуль може оцінюватись в умовних балах пропорційно обсягу часу, відведеному на засвоєння матеріалу цього модуля. Максимально можлива кількість умовних балів за навчальні заняття студента становить 70% (коефіцієнт 0,7) і 30% (коефіцієнт 0,3) припадає на екзамен (або диференційований залік). від загальної кількості умовних балів. Рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань та умінь студентів з навчальної дисципліни (доповідь на студентській конференції, здобуття призового місця на олімпіадах, виготовлення макетів, підготовка наочних посібників тощо) може надаватись до 10% від загальної кількості умовних балів з навчальної дисципліни.

Враховуючи те, що питома вага оцінки кожного з видів навчальної роботи студента у підсумковій (загальній) оцінці визначається, виходячи із їх вагомості у теоретичній та практичній підготовці фахівця, структури та змісту навчальної дисципліни, кількість балів розподілено так:

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Введена кредитно-модульна система організації навчального процесу зі 100-бальною шкалою оцінювання знань студентів.

Система поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль: загальна сума балів - 70

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з дисципліни враховує всі види занять передбачених навчальним планом, який передбачає лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Перевірка та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок студентів може проводитись за такими формами контролю:

1. *Поточний контроль.*
2. *Проміжний контроль.*
3. *Підсумковий контроль.*

1.Поточний контроль включає:

- оцінювання знань студентів під час семінарських і практичних занять;
- підготовка рефератів та кейсів;
- виконання індивідуальних завдань.

Модуль 1							Модуль 2						Бали за додатков у роботу	Підсумковий контроль	Загальна сума балів	
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	МК	всього	ЗМ 7	ЗМ 8	ЗМ 9	ЗМ 10	МК				всього
денна форма навчання																
ВСЬОГО						5	35	ВСЬОГО				5	30	5	30	100
5	5	5	5	5	5			7	8	5	5					
в т.ч. самостійна робота								в т.ч. самостійна робота								
2	2	2	2	2	2			2	2	2	2					
поточний контроль								поточний контроль								
3	3	3	3	3	3	5	6	3	3							
заочна форма навчання																
ВСЬОГО						5	35	ВСЬОГО				5	30	5	30	100
5	5	5	5	5	5			7	8	5	5					
в т.ч. самостійна робота								в т.ч. самостійна робота								
5	5	5	5	5	5			2	2	5	5					
поточний контроль								поточний контроль								
						5	6									

Оцінювання знань студентів проводяться за 3-бальною шкалою за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу;
- 3) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій (кейсів), розв'язанні задач;
- 4) обізнаність з основною та додатковою літературою;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з інших доповідей.

Оцінка “відмінно” – що відповідає 3 балам, може бути отримана студентом за відповідності усім зазначеним вище критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

2. Проміжний (тестовий) контроль здійснюється за допомогою тестів, що проводяться у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Тест містить запитання одиничного (множинного або впорядкованого) вибору та завдань щодо перевірки знань основних категорій курсу.

3.Проведення підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є **іспит**. Умовою допуску до іспиту є отримана за виконання вищезазначених типів робіт протягом семестру сума у 31 бал. Якщо сума балів набраних студентом за семестр менша ніж 31 , то студент не може бути допущений до складання іспиту з даного курсу, так як рівень його знань вважається недостатнім.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється за екзаменаційними білетами. Кожне завдання екзаменаційного білета оцінюється окремо за шкалою: від 0 до 10 балів:

10 балів - відмінний рівень;

0 балів – незадовільний рівень.

Максимальна кількість балів за іспит – 30 балів.

Загальна оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю та екзамену і трансформується у 4-бальну оцінку:

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі	Оцінка ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
82-89	добре	B (добре)
75-81		C (добре)
67-74	задовільно	D (задовільно)
60-66		E (задовільно)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення: опорні конспекти лекцій, нормативні документи, навчально-методичні посібники, підручники, робочий зошит для денної та методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

1. Бурлай О.Л. Методичні матеріали та вказівки для виконання самостійної роботи і написання контрольних робіт з дисципліни «Економіка лісового господарства» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня заочної форми навчання спеціальності Н4 «Лісове господарство» освітньої програми «Лісове господарство». Умань: Редакційно-видавничий Уманський НУС. 2025. 28 с.

2. Бурлай О.Л. Робочий зошит для практичних занять з дисципліни «Економіка лісового господарства» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності Н4 «Лісове господарство» освітньої програми «Лісове господарство». Умань: Редакційно-видавничий Уманський НУС 2025. 29 с.

3. Бурлай О.Л. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності Н4 «Лісове господарство» освітньої програми «Лісове

11. Рекомендована література

1. Білоус. В. І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В. І. Білоус. – К. : Науковий світ, 2001. – 299 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства : [Навч. посіб.] / Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І., Піча Ю. В. – 2-е вид. – К. : «Каравела»; Львів: «Новий світ-2000», 2001. – 298 с.
3. Галузева угода між державним комітетом лісового господарства України і профспілкою працівників лісового господарства України на 2010-2012 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/document/34288/gu.doc>.
4. Генсірук С. А. Історія лісівництва в Україні : Навч. посібник для студ. вузів / С. А. Генсірук, О. І. Фурдичко, В. С. Бондар; За ред. С. А. Генсірука. – Львів : Світ, 1995. – 421 с.
5. Гетьман О. О. Економіка підприємства: [Навч. посіб.] / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал – 2-ге видання. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
6. Економіка підприємства : [підручник] / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К. : КНЕУ, 2001. – 528 с.
7. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» // ВВР. – 2011. – № 2-3 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page>.
8. Закон України «Про оплату праці» (із змінами і доповненнями) // ВВР. – 1995. – № 17 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.
9. Закон України «Про ціни і ціноутворення» (із змінами і доповненнями) // ВВР. – 1990. – № 52 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.
10. Земельний кодекс України (із змінами і доповненнями) // ВВР. – 2002. – № 3,4 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2768-14>.
11. Історія розвитку лісового господарства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://geopom.at.ua/publ/26-1-0-14>.
12. Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ від 28 липня 2010 року, № 327 «Про внесення змін та скасування нормативних документів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.upk.org.ua/load/>.
13. Ковтун В. Д. Перспективи розвитку парків культури і відпочинку України у вимірах історичного процесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_6_6.php.

14. Концепція реформування та розвитку лісового господарства України. – 2006. – Розпорядження КМУ № 208-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=208-2006-%F0>.
15. Лісова сертифікація в Україні : стан і перспективи. – газета «Деревообробник», 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.derevo.com.ua/>.
16. Лісовий кодекс України (із змінами і доповненнями) // ВВР. – 1994. – № 17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3852-12>.
17. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів / Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 16 листопада 2009 року, №1327 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Oif_apk/2010_2/met_rec.pdf.
18. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах лісового господарства України. – Наказ Державного комітету лісового господарства України від 08.11.2002р., №146.
19. Назарбаєва Р. Амортизація у формулах та прикладах // Бухгалтерія. – №30 (445). – 2001. – С.119-126.
20. Наказ «Про затвердження Методики визначення обсягів фінансування на утримання 1 га зелених насаджень». – 2007. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN25507.html.
21. Наказ «Про затвердження Порядку визначення вартості робіт з утримання зелених насаджень в населених пунктах». – 2005. – № 121[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0958-05>.
22. Наказ «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України». – 2006. – № 105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.
23. Наказ «Про затвердження Тимчасових методичних рекомендацій розрахунку продуктивності праці в цілому в економіці та видами економічної діяльності». – 2008. – № 916 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0916665-08>.
24. Наказ «Про умови оплати праці працівників бюджетних установ природно-заповідного фонду Держлісагентства України». – 2011. – № 545 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0556-12>.
25. Наказ «Про умови оплати праці працівників бюджетних установ природно-заповідного фонду Держлісагентства України». – 2011. – № 546 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1262-11>.
26. Озеран В. О., Чік М. Ю. Вплив організаційно-технологічних особливостей лісового господарства на методику обліку та контролю витрат і калькулювання собівартості продукції. – 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Menegment/2009>.

27. Орлов О. О. Планування діяльності промислового підприємства. [підручник] / О. О. Орлов – К.: Скарби, 2002. – 336 с.
28. Пірс Пітер. Основи економіки лісового господарства / Пер. з англ. Логацький В. М. – К. : «Видавничий дім «ЕКО-інформ», 2006. – 224 с.
29. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – №13-14, № 15-16, № 17, ст.112) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
30. Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку (станом на 22.04.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/>.
31. Положення «Про Державне агентство лісових ресурсів України». – 2011. – № 458 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.
32. Положення «Про організацію та проведення аукціонів з продажу необробленої деревини». – 2007. – № 42 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.derevo.info/ru/content/detail/999>.
33. Постанова Кабміну України «Про затвердження Державної цільової програми «Ліси України» на 2010-2015 роки». – 2009. – № 977 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=4&nreg>.
34. Сенько Є. І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства : [навч. посібник] / Є. І. Сенько. – К. : Знання, 2012. – 487 с.
35. Синякевич І. М. Економіка галузей лісового комплексу: [підручник] / Синякевич І. М. – Львів : Світ, 1996. – 184 с.
36. Стандарт «Стандарт ТОВ «Лісова сертифікація» для сертифікації системи лісоуправління на відповідність принципам і Критеріям FSC для України. – 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://fcert.ru/i/misc/FC-STD-02-V1.0%20UKR.pdf>.
37. Україна. Довідка про сектор лісового господарства «Стан і можливості розвитку», 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://siteresources.worldbank.org/>.
38. Харів П. С. Економіка підприємства : Збірник задач і тестів : [Навч. посіб.]. – К. : Знання-Прес, 2001.- 301 с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.economics.com.ua
2. www.meta-ukraine.com.ua
3. www.ucee.com.ua

13. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Економіка лісового господарства» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному

університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Економіка лісового господарства», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2025/2026 навчальний рік

1. Зміни шифрів спеціальності та галузі знань згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 р №1021

2. Коригування у розподілі балів.

3. Оновлення переліку рекомендованої літератури.